

Använd regnvattnet

Så här års behöver växterna som mest vatten, vattenavdunstningen brukar vara som störst i juni månad. Tänk på att vattna rätt, spara regnvatten och lagra för torrare perioder.

Text: HENRIK BODIN

Nu är vi i början av juni månad och mitt i den period som våra trädgårdsväxter behöver som mest vatten. Tyvärr sammanfaller det här behovet med en period som ofta ger lite nederbörd. Och med de klimatförändringar som är, blir försommarna bara torrare och torrare, enligt SMHI. På deras hemsida går det att läsa om hur vårt klimat troligen kommer att bli i framtiden. Temperaturen ökar och nederbörden kommer att bli mer ore-gelbunden. Troligast kommer nederbörden att öka i vårt land med upp mot 40 procent inom 100 år. Trots det kommer vi att få svåra torrperioder främst i södra Sverige. Våra trädgårdsväxter kommer att få det svårare att växa och bli fina utan hjälp från oss. Vi måste helt enkelt

börja planera för att kunna lagra vatten och vattna när det blir torrperioder.

Tänker vi tillbaka på 2018 års sommar blir det extra påtagligt, då stora delar av vårt land fick bevattningsförbud, man fick inte vattna med kommunalt dricksvatten. Det är dags att tänka utanför de normala ramarna. För det finns andra typer av vatten vi kan använda för att vattna våra trädgårdsväxter. Mer om gråvatten, havsvatten med mera kan du läsa om i Hemträdgården nr 6, 2012, sid 21. Artikeln ligger på www.tradgard.org, under kunskap, kunskapsbank och artiklar.

Behövs mer än rekommenderat

Blir det en sommar som 2018 hjälper det inte att vattna enligt rekommendationerna för att få en bra tillväxt hos växterna. Rekommendationen är 30 liter per kvadratmeter, motsvarande tre tio-liters vattenkannor en gång i veckan (30 mm). Även om vattengivan skulle ökas till det dubbla uteblir tillväxten. Växterna klarar inte av att ta upp tillräckligt med vatten för att växa under värmeböljan. De kommer i stället mest stå still och bara överleva i väntan på svalare väder, vilket

det ofta blir i augusti–september. Då börjar tillväxten. Att det blir så här är inte så konstigt, för våra växter har en begränsad mängd rötter att ta upp vatten med. Riktigt varma dagar avger växten mer vatten genom klyvöppningarna på bladen, för att hålla nere sin temperatur, än vad rötterna klarar av att ta upp från marken. Då avstannar tillväxten och det är inte ovanligt att växterna till och med börjar sloka, för att sedan åter bli fina på kvällen när temperaturen sjunker. Det här beskrev mina kollegor ingående i Trädgårdsaktuell, som publicerades i Hemträdgården nr 2–5, 2012. Artiklarna finns på vår hemsida.

Organiskt material i jorden hjälper

Det finns åtgärder att göra för att hjälpa växterna att klara extrema väder, som långvarig torka och skyfall. Det första och viktigaste är att förse jorden med organiskt material varje år. I rabatter och trädgårdsland med säsongsväxter, som exempelvis grönsaker, blanda ner kompost, stallgödsel eller barkmull före sådd och plantering. I nödfall kan påsjord (torvmull) användas. Det mest optimala är att göra detta på våren. Helst ska jorden vara täckt av växter på hösten och vintern. Detta för att merparten av årets nederbörd, troligast kommer då. Finns det ett växttäck på jorden och växtrötter, alltså organiskt material i marken, hjälper det till att hålla kvar vattnet till våren, när växterna behöver vattnet igen. Ju högre halt av organiskt material som finns i marken, desto mer växttillgängligt vatten finns det till våren, när växterna behöver vattnet som mest.

I rabatter med fleråriga växter är det en fördel att efterlikna naturen och lägga på ett lager med organiskt material på marken varje höst eller vår. Helst ska man inte gräva, utan låta maskar och rötter sköta det arbetet.

Uppstår det behov av att vattna ska vattnet tillföras så nära markytan som det bara går. Helst via droppslangar, då blir avdunstningen minimal. Dessutom kommer då vattnet direkt till de växter som behöver det. Växter som behöver extra vatten är säsongsväxter, nyplanterade växter (träd räknas som nyplanterade i upp till tre år) och växter som ska ge frukter eller bär. 🌱

Ett sätt att samla regnvatten på.

BILD: CHRISTINA SÅLL